

Sygn. akt I NSW 5903/20

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Leszek Bosek

SSN Tomasz Demendecki (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego R.M.
przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 31 lipca 2020 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pan R.M. pismem z dnia 22 lipca 2020 r. (data stempla pocztowego) wniósł protest wyborczy przeciwko wyborowi A.D. na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Wnoszący protest wskazał, że „w czasie wyborów w obu terminach, jego osobę i setki osadzonych przekupywano na różne sposoby, celem nakłonienia do podpisania głosu na A.D.”.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta RP reguluje ustawa z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz. U. 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.2020).

Zgodnie z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020, w zakresie w niej nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. 2019, poz. 684 ze zm.; dalej: k.wyb.).

Zgodnie z art. 82 § 1 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP może być wniesiony z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Ponadto, stosownie do art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Żaden z przytoczonych przez wnoszącego protest zarzutów nie mieści się w zakresie przedmiotowym protestu wyborczego przeciwko wyborowi Prezydenta RP (art. 82 § 1 k.wyb.).

Wnoszący protest nie przedstawił takich okoliczności faktycznych, które mogłyby uprawdopodobnić zarzut dopuszczenia się przestępstwa, ponieważ nie zarzuca przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów. Okoliczności przez niego podniesione nie dotyczą bowiem przebiegu głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, odnoszą się natomiast do wcześniejszych zdarzeń, które miały miejsce przed etapem głosowania oraz ustalenia wyników wyborów.

Dowodami w sprawie z protestu wyborczego są takie środki, które świadczą o istnieniu lub nieistnieniu pewnych faktów i które zarazem usprawiedliwiają

przekonanie, że zarzucane w proteście działanie lub zaniechanie jest przestępstwem przeciwko wyborom według przepisów rozdziału XXXI Kodeksu karnego albo postępowaniem sprzecznym z przepisami wyborczymi dotyczącymi głosowania, ustalania wyników głosowania i wyników wyborów (postanowienie SN z 18 października 2001 r., III SW 85/01, niepubl.).

Zarzuty przedstawione przez wnoszącego protest nie mieszczą się w granicach przedmiotowych protestu określonych w art. 321 k.wyb. Protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP powinien przede wszystkim przedstawiać okoliczności związane bezpośrednio z samym wyborem Prezydenta RP (głosowaniem i ustaleniem wyników głosowania oraz wyników wyborów). Skarżący w swoich zarzutach krytykuje natomiast działania organów państwowych podjęte przed głosowaniem.

Podkreślić należy, że osoba wnosząca protest wyborczy nie może skutecznie podnosić zarzutów o charakterze abstrakcyjnym; przedmiotem zarzutu mogą być wyłącznie zdarzenia, których protestujący osobiście doświadczył. Przyjęty w Kodeksie wyborczym model protestu wyborczego polega na sprawowaniu przez Sąd Najwyższy indywidualno-konkretniej, a nie abstrakcyjnej kontroli ważności wyborów (postanowienie SN z 18 lipca 2019 r., I NSW 39/19, niepubl.).

Z tych względów, na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. w zw. z art. 321 § 3 k.wyb. oraz art. 82 § 1 k.wyb. pozostawiono protest wyborczy bez dalszego biegu.